

Чернышевского ул., д.23, г.Лаишево
422610

Чернышевский урамы, 23 нче йорт
Лаеш ш. 422610

Тел: 8-(84378) -2-52-28 Факс: 8-(84378) -2-54-34
e-mail: Ispolkom.Laishevo@tatar.ru

2020елның 3 марты

346 номер

КАРАР

2020-2024 елга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында " 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Лаеш муниципаль районының кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү максатларында, карар бирәм:

1. 2020-2024 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын расларга (Кушымта).

2. Лаеш муниципаль районы башкарма комитеты бүлекләренә, район жирлекләренә, кече һәм урта эшкуарлык предприятиеләренә Программаны үтәү чараларын гамәлгә ашыруны тәмин итәргә.

3. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә «2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын раслау турында» 2009 елның 7 мартындагы 530 номерлы карары үз көчен югалткан дип танырга.

4. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы -Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында интернет-телекоммуникация челтәрендәге <http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адрес буенча буенча бастырып чыгарырга (халыкка игълан итәргә).

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары В. Э. Тябинга йөкләргә.

Житәкче

И.Ф.Зарипов

Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы
Башкарма комитетының
2020 елның 3 мартындагы
346 номерлы карарына
кушымта

2020-2024 елга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль
районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүнең
муниципаль программасы

Лаеш шәһәре
2020 ел

Эчтәлек

1. Муниципаль программа паспорты
2. Кыска кереш
3. Программаның гомуми өлеше:
 - 3.1. Программаның максатлары һәм бурычлары
 - 3.2. Агымдагы ситуациягә анализ, кече һәм урта эшкуарлык

субъектлары үсеше проблемаларын бәяләү

3.3. Икътисад секторларында кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үсеше:

3.3.1. Кулланучылар базарын үстерү

3.3.2. Яшьләр арасында эшкуарлыкны үстерү

3.3.3. Сәнэгать майданчыкларын үстерү һәм резидентлар жәлеп итү

3.3.4. Үз-үзен эш белән тәэмин итүче халык өчен программа булдыру

3.3.5. Авыл хужалыгында кооперацияне үстерү

3.3.6. Социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм

3.3.7. Социаль эшкуарлыкка ярдәм

3.3.8. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мөлкәти ярдәм

4. Инвестиция жәлеп итүчәнлеген бәяләү, эшкуарлыкны үстерү юнәлешләре һәм конкрет чаралар исемлеге.

5. Программаны ресурслары белән тәэмин итү

6. Куркынычны бәяләү, аларны киметү чаралары

7. Программаның икътисадый нәтижәлелеге, программа белән идарә итү һәм гамәлгә ашыруны тикшереп тору

8. Нәтижәләр һәм кушымталар

«2020-2024 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасы паспорты

Программа исеме	2020-2024 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүнең муниципаль программасы (алга таба -
-----------------	--

	Программа)
Программаны төп эшлэүчелэр	Лаеш муниципаль районы башкарма комитетының икътисад һәм эшкуарлык бүлеге (алга таба - ОЭП)
Программаның максаты	Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары, шул исәптән социаль эшмәкәрлек үсеше өчен уңайлы шартлар тәмин итү, инновацион икътисад формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм аларның конкурентлык сәләтен тәмин итү, шулай ук аның районның социаль-икътисады үсеше бурычларын хәл итүгә керткән өлешен арттыру
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сәнәгаттә кече һәм урта эшкуарлык субъектларының житештерү производствосын технологик яктан яңадан коралландыруга һәм хезмәт житештерүчәнлеген күтәргә ярдәм итү, шулай ук авыл жирлегендә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру; 2. Инновацион һәм конкуренциягә сәләтле продукция житештерү өчен кирәкле технологияләргә гамәлгә кертүгә ярдәм итү; 3. Кече һәм урта эшкуарлыкка, шул исәптән социаль эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм үстерү; 4. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү; 5. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына дөүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләргә сыйфатын күтәрү һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектларын, шул исәптән социаль эшмәкәрлек субъектларын консультация белән тәмин итү; 6. Эшкуарлык эшчәнлегенә икътисады актив халыкны жәлеп итү.
Программаның этаплары һәм сроклары	2020-2024 еллар
Программаны үтәүчеләр	Лаеш муниципаль районының кече һәм урта эшкуарлык субъектлары, Лаеш муниципаль районы башкарма комитеты, шәһәр (авыл) жирлекләргә башкарма комитетлары житекчеләре, Лаеш муниципаль районының Эшкуарлар ижтимагый советы.
Программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы	<p>2020-2024 елларга Программаны финанслау күләме 2840,0 млн. сум тәшкит итә, шул исәптән:</p> <p>кече һәм урта эшкуарлык субъектларының үз акчалары һәм заем акчалары исәбенә - 2410,0 млн. сум.</p> <p>шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2020 ел - 680,0 млн. сум.</p>

	<p>2021 ел - 475,0 млн. сум. 2022 ел - 550,0 млн. сум. 2023 ел - 550,0 млн. сум. 2024 ел - 585,0 млн. сум.</p> <p>- Искәрмә: финанслау күләмнәре фараз характерында һәм тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып һәм идарәче компанияләрнең (резидентларның) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү буенча федераль һәм республика программаларында катнашу белән еллык корректировка булырга тиеш.</p>
<p>Программаның үтәлешен тикшереп тору</p>	<p>Лаеш муниципаль районы башкарма комитеты, Лаеш муниципаль районы Эшкуарлар ижтимагый советы</p>
<p>Программаны ашыруның нәтижеләре</p> <p>гамәлгә төп</p>	<p>Программа чараларын тулы күләмдә гамәлгә ашыру 2024 ел ахырына ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тулай территориаль продуктның гомуми күләмендә кече һәм урта эшкуарлык субъектлары продукциясенә, эшләрненә, хезмәтләрненә өлешен 35 процентка кадәр арттыру; - кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр һәм индивидуаль эшкуарлар житештерә торган продукция (хезмәт күрсәтүләр) әйләнешенә еллык үсешен узган елга карата 14,5 процент дәрәжәсендә саклап калу; - Лаеш муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшкуарлык субъектлары санының еллык үсешен узган елга 9,5 процент дәрәжәсендә саклап калу; - кече (микропредприятиеләрне дә кертеп) һәм урта предприятиеләрнең хезмәткәрләрнең исемлектәге уртача санында (тышкы бергә эшләүчеләрдән башка) еллар буенча барлык предприятиеләрнең хезмәткәрләрен 33,9 процентка кадәр арттыру; - кече һәм урта эшкуарлык субъектларынан сатып алулар өлешен 85 процентка кадәр арттыру; - кече һәм урта эшкуарлыкның, шул исәптән социаль эшкуарлыкның 200 гә яқын субъектына консультация ярдәме күрсәтү; - кече һәм урта эшкуарлык секторында 1500 берәмлек яңа эш урыннары (яңа теркәлгән индивидуаль эшкуарларны да кертеп) булдыру

2. Кыска кереш

Кече һәм урта эшқуарлык икътисад өчен тотрыклыландыручы факторга ия - ул базар конъюнктурасына сыгылмалылык һәм жайлашучанлык, житештерү структурасын тиз арада үзгәртергә, оператив булдырырга һәм яңа технологияләр кулланырга сәләтле.

Кече һәм урта бизнесны үстерү һәм аның ярдәме, заманча шартлар өчен бик актуаль. Соңгы елларда кече һәм урта бизнесны актив үстерү һәм ВТПда аның өлешен арттыру характерлы, бу районның гомуми социаль-икътисадый үсешендә уңай чагылыш таба..

Хәзерге шартларда кече һәм урта эшқуарлыкның ролен аеруча

түбәндәге факторлар билгели:

- кече һәм урта эшкуарлык товарлар һәм хезмәт күрсәтүләү базарларында конкуренция тудыра, эре бизнес белән мәшгуль булмаган базар куышлары тугыра;
- эшсезлек һәм социаль киеренкелек дәрәжәсен киметүгә ярдәм итеп, яңа эш урыннары булдыру өчен кече һәм урта эшкуарлыкның зур потенциалы бар;
- кече һәм урта эшкуарлыкны аякка бастыру һәм үстерү халыкның ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртә, эшкуарлар дәүләтнең сәяси һәм социаль тотрыклылыгына гарант булып торучы урта сыйныф нигезен тәшкил итә;
- Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү барлык дәрәжәдәге бюджетларга салым керемнәре артуга ярдәм итә.

3. Программаның гомуми өлеше

3.1. Программаның максатлары һәм бурычлары

Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм өлкәсендә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының муниципаль сәясәте эшкуарлык субъектларының эшлекле активлыгын үстерү өчен уңайлы климат булдыруга, эшкуарлык үсешенә төп чикләүләренә йогынтысын киметүгә юнәлтелгән һәм Лаеш муниципаль районы үсешенә стратегик максатлары, бурычлары һәм өстенлекләре системасына эшкуарлыкка ярдәм итү юнәлешләрен кертүгә нигезләнгән.

Шул максаттан чыгып, уртача сроклы перспективага социаль-

икътисадый үсешнең төп бурычлары билгеләнә һәм әлеге бурычлар кысаларында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү чараларын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә.

Программаның максаты - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үсеше өчен уңай шартлар тудыру, инновацион икътисад формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм аларның конкурентлык сәләтен тәмин итү, шулай ук аның районның социаль-икътисадый үсеше бурычларын хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

Әлеге максатка ирешү өчен түбәндәге **бурычларны** хәл итәргә кирәк:

1. Сәнәгаттә кече һәм урта эшкуарлык субъектларының производствосын технологик яктан яңадан коралландыруга һәм хезмәт житештерүчәнлеген күтәрүгә ярдәм итү, шулай ук авыл жирлегендә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру;

2. Инновацион һәм конкуренциягә сәләтле продукция житештерү өчен кирәкле технологияләргә гамәлгә кертүгә ярдәм итү;

3. Кече һәм урта эшкуарлыкка, шул исәптән социаль эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм үстерү;

4. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү;

5. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләрнең сыйфатын күтәрү һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектларын, шул исәптән социаль эшмәкәрлек субъектларын консультация белән тәмин итү;

6. Эшкуарлык эшчәнлегенә икътисадый актив халыкны жәлеп итү.

Программаның төп чаралары Программаның максатларыннан һәм бурычларыннан чыгып формалаштырылды. Шулай ук вакытта һәр бурычны хәл итү кысаларында, шул исәптән, яңа эш урыннары булдыруны күздә тоткан кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын, аларның санын арттыру өлешендә һәм бизнесны үстерү өлешендә ярдәм итүгә һәм үстерүгә юнәлтелгән чаралар каралган.

3.2. Агымдагы вэзгыятьне анализлау, кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үсеше проблемаларын бәяләү

2019 елда Лаеш муниципаль районында 540 кече һәм микропредприятие (2018 елга караганда 9га күбрәк) һәм 10 урта предприятие, шулай ук салым органында теркәлү узган 1274 шәхси эшкуар (2018 елга караганда 159га күбрәк) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганнар.

2019 елда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары буенча исемлек составы хезмәткәрләренең уртача саны 2018 ел белән чагыштырганда 44 кешегә арткан һәм 3734 кеше тәшкил иткән.

2014 елдан 2019 елга кадәрге чорда кече һәм урта предприятиеләр әйләнеше үсешкә тотрыклы тенденциягә ия иде: 2014 елда әлеге күрсәткеч 12,6 млрд. сум тәшкил итте, бу 2013 ел дәрәжәсеннән 2 тапкырдан күбрәккә

артыграк. 2019 ел нәтижәләре буенча кече һәм урта предприятиеләр әйләнеше якынча 16 млрд. сум тәшкил иткән.

Шунысын билгеләп үтү мөһим, бу үсеш микъдар ягыннан гына түгел, сыйфат ягыннан да. 2019 елда кече һәм урта предприятиеләрнең житештерүчәнлегә 1 мәшгульгә 4,3 млн. сум тәшкил иткән.

2018 елда Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының тулаем территориаль продукттында кече һәм урта эшкуарлык өлеше 28,6% тәшкил итте.

1таблица

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районында эшкуарлык өлкәсен үстерүнең төп тенденцияләре

Күрсәткеч	2014 ел (факт)	2015 ел (факт)	2016 ел (факт)	2017 ел (факт)	2018 ел (факт)	2019 ел (факт)
Эшкуарлыкның икътисадый актив субъектлары саны:						
кече предприятиеләр, бер.	336	481	489	514	531	540
урта предприятиеләр, бер.	5	7	8	6	10	10
төп дәүләт теркәү номеры булган (теркәлүне узган) индивидуаль эшкуарлар - барлыгы, бер.	699	769	879	981	1115	1274
Шәхси эшмәкәрләргә исәпкә алып, кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны, бер.	1040	1257	1376	1501	1656	1824
Тулаем территориаль продуктта кече һәм урта эшкуарлык өлеше, %	27,4	21,7	23,5	27,6	28,6	28,6
Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары буенча исемлек составындагы хезмәткәрләр саны, кеше	3405	3528	3436	4538	4752	5008
Предприятиеләрнең исемлек составы хезмәткәрләренең гомуми санында кече һәм урта предприятиеләр хезмәткәрләренең уртача исемлек саны өлеше, %	21,4	22,9	22,0	28,2	29,1	30,2
Кече һәм урта предприятиеләр әйләнеше, млрд. сум.	12,6	13,8	12,4	14,6	14,2	15,9

Төп күрсәткечләргә анализ районда кече һәм урта эшкуарлык өлкәсен үстерүнең уңай динамикасы турында сөйли.

2013 елдан 2019 елга кадәр эшмәкәрлеккә ярдәм итү буенча федераль һәм республика программаларын гамәлгә ашыру кысаларында районның 60 тан артык кече һәм урта предприятиесенә дәүләт ярдәме алды, гомуми суммасы 420 миллион сум.

Район территориясендә берничә инвестицион проект гамәлгә

ашырылды.

Столбище авылында фургоннар, автолавкалар, теләсә нинди катлаулыктагы һәм комплектация житештерү буенча «Казан махсус автомобильләр заводы» компаниясе проекты эшли башлады.

Нармонка авылында «Техстрой» компаниясе фасон эшләнмәләр һәм пластик торба системалары чыгару өчен элеккеге кишер складын сатып алган һәм реконструкцияләгән. Анда 50 кеше эшли, уртача хезмәт хакы 40 мең сум.

Кирби авылында, «КМИЗ» компаниясе беренче чиратта жиһазлар белән тәмин ителгән, хәзер анда 28 кеше эшли. Икенче чират төзелеше башланды.

Никольское авылында «Тимохина Деревяшки» компаниясе шпонирланган агач житештерә. Бу предприятие Идел буенда әлеге продуктны иң эре житештерүче, ул «Кастамону» заводы белән актив хезмәттәшлек итә.

«Уңыш» компаниясе, Сингели авылында 300 га майданда рулон газоны үстерү белән шөгыльләнә. Продукция республика буенча да, аннан читтә дә сатыла.

Сокуры авылында нефть-газ тармагы өчен фильтрлар житештерүче «ПЛК-Груп» компаниясе яңа буын фильтрларын чыгару өчен 1500 кв.метрга яңа житештерү корпусы төзи.

Шунда ук Сокурада "Егоза" чәнечкеле тимер чыбык житештерү заводы төзелә.

Столбище авылында «Профилье торбалар заводы» компаниясе сату күләме әлегә 100 млн. сум булган металл профильләр житештерүне жайга салды. Шунда ук, "ПСК СтройИнвест" компаниясе елына 4 млрд. сум әйләнешле энергетика тармагы өчен комплектлаучы әйберләр житештерүне оештырды, 120 эш урыны булдырылды.

«Бизон» житештерү майданчыгында жиһаз житештерү оештырылган.

Сәүдә жиһазлары һәм жиһазлар житештерү белән шөгыльләнүче «Фабрик Арт» компаниясе порошок япмасы цехын төзи башлый.

Комлы Кавал авылында «Интерпластик» компаниясе күп катлы полимер торбалар житештерүне урнаштырырга ниятли, һәм ел ахырына продукция чыгару 600 млн. сумга якын тәшкил итәчәк. Компаниянең Санкт-Петербург водоканалы һәм Мосводоканал белән озак вакытлы контрактлары бар.

2018 елда ICL компаниясенең Усады авылы территориясендә урнашкан ICL - Техно технопарки ачылды, анда техник-гамәлгә кертү эшчәнлеген гамәлгә ашыру, тәҗрибә-конструкторлык, инжиниринг,

компания-резидентларның тәжрибә-технологик эшләрэн уздыру өчен «Иннополис» махсус икътисадый зонасы территориясендә 1300 югары технологияле автоматлаштырылган эш урыннары урнаштыру планлаштырыла.

«Лето» компанияләр төркеменә керә торган «Егорьевские теплицы» теплица комплексының икенче чиратын төзү тәмамланды, ул яшел культуралар (петрушка, укроп, кинза, сельдерей, базилик, мөтнек) үстерү белән шөгылләнә. 2017 елда сортировка-логистика үзәге булган төргәкләү цехы төзелде. Әлеге проектка кертелгән инвестицияләр күләме 25 миллион сум тәшкит итте. Проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә эшләүчеләр саны 70 кешегә житте.

«Ин парк Казан» хосусый индустриаль паркын төзү тәмамланып килә».

Район территориясендә 102 гектар майданда «Иннополис» техник-гамәлгә кертү тибындагы махсус икътисадый зона участогы төзелә башлады. Таможня терминалларына һәм логистик үзәкләргә якын булу, үсеш алган юл-транспорт инфраструктурасы булачак резидентларның инвестиция проектларын уңышлы тормышка ашыруга ярдәм итәчәк.

Кече эшкуарлыкка мәгълүмати ярдәм күрсәтү һәм үз бизнесын оештыруны популярлаштыру буенча актив кампания кысаларында, аның максаты - эчке базарда да да, тышкы базарда да да конкуренциягә сәләтле кече һәм урта предприятиеләр санының тотрыклы үсешен тәмин итү булганда. Түбәндәгеләр эшләнде: бөтен мәгълүмат Лаеш муниципаль районының рәсми порталында урнаштырылды, шулай ук даими нигездә эшкуарлык эшчәнлеген алып баруның аерым мәсьәләләренә багышланган һәм күрсәтелгән өлкәдә актуаль мәсьәләләр буенча фикер алышуга, шулай ук аны алга таба үстерүнең уртак чараларын эшләүгә юнәлдерелгән киңәшмәләр, конференцияләр, форумнар, утырышлар үткәрелде..

Кызыксынучы оешмалар белән берлектә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына, шул исәптән кече һәм урта эшкуарлыкка дәүләт ярдәменә гамәлдәге чаралары турында, шулай ук эшкуарлык өлкәсендәге законнар үзгәрешләре турында мәгълүматлаштыруга юнәлдерелгән чаралар даими рәвештә үткәрелде.

Районда эшкуарлыкны үстерүне тоткарлаучы төп проблемалар сораштырулар һәм эшкуарлык бергәлеген анкеталаштыру мәгълүматларына нигезләнә:

- кадрлар кытлыгы;
- кече һәм урта бизнес өчен салым йөкләнеше дәрәжәсе югары;

- финанс ресурсларыннан файдалану мөмкинлеге түбән булу;
- Жир һәм күчемсез милекнең файдалану мөмкинлеге;
- энергетика инфраструктурасының һәркем файдалану мөмкинлеге;
- энергия ресурсларына техник шартлар алуның катлаулы процессы;
- Яңа жиһазлар сатып алу белән бәйләү проблемалар.

3.3. Икътисад секторларында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү

3.3.1. Кулланучылар базарын үстерү

Районның кулланучылар базары Казан шәһәре белән тыгыз элемтә шартларында үсә. Районда күпчелек көндәлек кирәк-яраклар тәкъдим ителде: азык-төлек продуктлары, көнкүреш химиясе, чәчтараш хезмәтләре һәм башкалар. Кыйммәтле товарлар белән ваклап сату, махсулаштырылган

кибетләр һәм үзенчәлекле хезмәтләр аз гына тәкъдим ителгән һәм район халкы тарафыннан Казан шәһәренә сатып алына.

2019 елда районның кулланучылар базары тотрыклы булып кала һәм азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарларны югары дәрәжәдә туендыру белән характерлана.

Район территориясендә 296 кибет сатыла, шул исәптән сәүдә челтәрләре: «Магнит», «Пятёрочка», «Красное и Белое», «Бристоль», «Эдельвейс», «Верный», «Глобус Маркет». Күчмә сату белән 11 торак пункт каралган.

2018 елда ваклап сату әйләнеше 3,5 млрд. сум тәшкил итте, бу узган елдан 12%ка артык. Түләүле хезмәтләр күләме 1,1 млрд. сум тәшкил итте, бу 2017 елдан 2 мәртәбә артык.

Районда авыл хужалыгы товар житештерүчеләре һәм шәхси эшмәкәрләр катнашында даими рәвештә ярминкәләр уздырыла. Шулай ук бу ярминкәләр Казан шәһәре территориясендә дә уздырыла.

Лаеш муниципаль районы территориясендә көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өлкәсе начар үскән булып кала бирә. Халыкка киёмнәрне химик чистарту, сәгатъләрне ремонтлау, галантерей товарларын ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү кебек хезмәтләр күрсәтелми. Югары киёмнәрне тегү һәм ремонтлау, авыр көнкүреш техникасын ремонтлау, жиһазларны ремонтлау буенча хезмәтләр житештерү күләмдә күрсәтелми. Жәмәгать туклануы (яшьләр һәм балалар кафесы). Шуңа бәйле рәвештә, район территориясендә әлеге эшчәнлек төрләре аларны үстерү һәм яклау өчен өстенлекле юнәлешләр буларак билгеләнә.

Әлеге өлкәдә төп проблемалар үз эченә керә:

- сәүдә предприятиеләренә технологик яктан югары булмавы;
- түләүле ихтыяжның югары булмаган дәрәжәсе;
- квалификацияле кадрлар кытлыгы.

Лаеш муниципаль районының кулланучылар базарын үстерүнең төп бурычлары сыйфатында түбәндәгеләрне аерып күрсәтергә мөмкин:

1. Район территориясендә сәүдә челтәрен үстерүне координацияләү, сәүдә өлкәсендә хокукый жайга салу;
2. ваклап сату заманча инфраструктурасын булдыру һәм район халкы өчен сәүдә объектларының территорияль яктан файдалана алуын арттыру;
3. Район халкы өчен товарларның икътисадый яктан һәркем файдалана алырлык булуын арттыру;
4. Сәүдә өлкәсендә эшлекле активлыкны стимуллаштыру;
5. Сәүдә өлкәсендә мәгълүмати тәэмин итү;

6. Халык өчен хезмэт күрсәтүләрнең бәясе һәм территорияль алу мөмкинлеген тәмин итү;

7. Хезмәтләр базарында намуслы конкуренцияне үстерү;

8. Хезмәтләр күрсәтү өлкәсе житәкчеләренең һәм белгечләренең квалификациясен күтәрү һәм аларның компетенцияләрен үстерү.

Лаеш муниципаль районының кулланучылар базары үсешенә көтелә торган күрсәткечләре

Күрсәткеч	Еллар				
	2020ел	2021ел	2022ел	2023ел	2024ел
Ваклап сату өйләнеше, млн. сум.	4039,9	4245,9	4458,2	4681,1	4915,2
1000 кешегә сәүдә мәйданчыклары, мең кв. м.	555,3	560,0	560,0	568,2	572,2
Халыкка түләүле хезмәтләр күрсәтү күләме, млн. сум.	1353,9	1462,2	1554,4	1601,0	1649,1

3.3.2. Яшьләр арасында эшкуарлыкны үстерү

Бүген яшьләр эшкуарлыгы районда кече һәм урта бизнесны үстерүнең өстенлекле юнәлешләреннән берсе. Хезмәтләр һәм эшкуарлык өлкәсендә яшьләр эшләрчеләрнең шактый процентын тәшкил итә.

Район территориясендә кече һәм урта бизнесны үстерү өчен барлык шартлар да бар:

- даими рәвештә Лаеш муниципаль районы эшмәкәрләренең ижтимагый Советы утырышлары уздырыла;

- квартал саен эшкуарлык жәмәгәтьчелеге белән киңәшмәләр,

семинарлар, дегустацион чаралар үткәрелә;

- уздырыла торган чаралар һәм актуаль яңалыклар һәм эшмәкәрләргә ярдәм чаралары турында мәгълүмат Лаеш муниципаль районының рәсми порталында һәм социаль челтәрләрдә бастырып чыгарыла.

Яшьләр эшкуарлыгын үстерүдә булган кайбер проблемалар бар:

актив яшьләрнең Казан шәһәренә китүе;

- яшьләр эшкуарлыгына дәүләт финансларының йомшак ярдәме;

- эшкуарлык нигезләрен белмәү.

Яшьләр арасында кече эшкуарлыкка ярдәм итү механизмын формалаштыру һәм үстерү максатларында яшь эшкуарлык инициативаларына ярдәм итү механизмын камилләштерү һәм аңа ярдәм итү буенча түбәндәге чаралар планлаштырылган:

- яшьләр эшкуарлыгын популярлаштыру турында, массакүләм мәгълүмат чаралары аша, яшьләр берләшмәләре һәм уку йортлары аша укыту программалары хакында мәгълүматны тарату эшен активлаштырырга;

- мәгариф учреждениеләре һәм яшьләр иҗтимагый оешмалары белән максатчан мәгълүмати эш алып барырга;

- конкрет яшь эшкуар-лидерларны алга жиберү, алар кече бизнесны булдыруның һәм алып баруның уңышлы юллары белән уртаклашчак.

Лаеш муниципаль районы территориясендә яшьләр арасында эшкуарлык үсешенә көтелә торган күрсәткечләре

Күрсәткеч	Еллар				
	2020 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
Шәхси эшкуар буларак теркәлгән яшь эшмәкәрләр саны, бер.	8	10	12	14	16
Район территориясендә	0,8	1,0	1,2	1,4	1,6

теркөлгөн ИПларның гомуми санында ИП сыйфатында теркөлгөн яшь эшмәкәрләр өлеше, %					
---	--	--	--	--	--

3.3.3. Сәнәгать майданчыкларын үстерү һәм резидентлар жәлеп итү

Сәнәгать майданчыкларын булдыру һәм үстерү дәвам итә, яңа резидентлар жәлеп ителә, Лаеш районының һәм республиканың эре предприятиеләре белән резидент-компанияләрнең тыгыз кооперациясе гамәлгә ашырыла.

Районда 6 сәнәгать майданчыгы булдырылган һәм эшчәнлек алып бара, 5 авыл жирлегендә һәм Лаеш шәһәрәндә. Сәнәгать майданчыкларында 30дан артык резидент үз эшчәнлеген алып бара.

2019 елда резидентлар әйләнеше 2,9 миллиард сумга житәчәк. Сәнәгать майданчыкларының кайбер резидентлары продукциясе сатыла, шул исәптән ерак чит илләргә экспортка да. Төзелгән эш урыннары саны - 617.

Иннопаркта "Рождествено" үз эшчәнлеген герметиклар, мастик һәм клейлар житештерү белән шөгылләнүче "ПолиМикс" компаниясе алып бара. Чимал сатып алу Түбән Камада житештерелә, ә продукция Төркиягә, Польшага һәм гарәп илләренә чыгарыла.

«Тулпар Аэро Групп» сәнәгать майданчыгында самолётлар һәм вертолётлар интерьеры өчен материаллар һәм комплектлау эйберләре житештерелә.

«Ферекс» сәнәгать майданчыклары эшчәнлегенә энергияне саклаучы яктырткычлар һәм тиешле инфраструктура житештерүгә юнәлдерелгән.

Лаеш шәһәрндә 4,5 мең житештерү майданы төзелгән һәм эшли, 3 мең кв. метр төзелеш стадиясендә һәм хәзер «Ферекс» компаниясе шәһәрдә иң эре эш бирүче булып тора, анда 100 кеше эшли.

«Сокуры» сәнәгать паркы территориясендә 15 резидент эшли.

Паркның резиденты - сыра житештерү заводы - «Державинская Пивоварня» бренды астында аена 150 тонна продукт житештерә.

«Пекканиска» фин компаниясе краннарга һәм күтәргечләргә хезмәт күрсәтү һәм аларны ремонтлау белән шөгылләнә.

«Здравмедтех» компаниясе медицина киёмнәре һәм эшләнмәләр житештерү буенча завод төзи башлый. Проект документлары эзер һәм килештерелгән.

«Никольское» технопаркында 10 резидент эшли, аларның бер өлеше полимер-комлы чималдан, пластик савытлардан, тактиль плиткадан һәм жиңел һәм медицина сәнәгате өчен спандекс-ниттан эшләнмәләр житештерү белән шөгылләнә.

Шулай ук тагын ике сәнәгать майданчыгы - Хәерби авылына һәм Державин авылына төзелә.

Хәербидә, медицина кластерын булдыру кысаларында, "КМИЗ-Луч" медицина эшләнмәләрен стерилизацияләү заводы төзелде һәм эшләтеп жибәрелде. Сәнәгать майданчыгы кысаларында әлегә кластерны алга таба үстерү дә планлаштырыла.

Державинода, «МВЭН» компаниясе белән берлектә авиация кластерын булдыру эше алып барыла. Төзелә торган сәнәгать майданы эшчәнлегенә кече авиацияне үстерүгә - һава судноларын житештерү һәм аларга хезмәт күрсәтүгә юнәлдереләчәк.

Сәнәгать майданчыкларын үстерүгә юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру түбәндәге нәтижәләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

- сәнәгать майданчыклары резидентлары саны - 70 берәмлек;
- булдырыла торган эш урыннары саны - 150дән артык.

**Лаеш муниципаль районының сәнәгать майданчыклары
исемлеге**

номер	Сәнәгать майданчыгы исеме	Резидентлар саны, бер.	Эш урыннары саны, бер.	Сәнәгать майданчыгы, га
1	"Никольское" индустриаль паркы	8	37	3,85
2	"Инопарк Рождествено"	2	32	0,7
3	«Сокуры» сәнәгать паркы	16	54	16
4	«Столбище» сәнәгать майданчыгы	2	297	8,75
5	«Тулпар Аэро Групп» сәнәгать майданчыгы	3	118	2,2
6	«Ферекс Лаеш» сәнәгать майданчыгы	1	79	3,5

**3.3.4. Үз-үзен эш белән тәмин итүче халык өчен программа
булдыру**

Базарның аерылгысыз субъекты буларак, кече һәм урта эшкуарлык халыкның мәшгульлеге проблемаларын, тормыш дәрәжәсен күтәрүне, авыл халкының икътисадый актив өлешендә керемнең мөстәкыйль чыганаclarын формалаштыруны билгеле бер дәрәжәдә хәл итә.

Кече һәм урта эшкуарлыкның эһәмияте аның үзенчәлекле үзлекләренә бәйле, аларның иң мөһиме - оперативлык, мобильлек, сорау һәм тәкъдим конъюнктурасына жайлашу сәләте. Районның хезмәт базарында билгеләүче булмаса да, кече һәм урта бизнес секторы шулай да үзенә тормыш сәләтен исбатлады. Моннан тыш, кече һәм урта бизнес, урта сыйныф булдыруга нигез булып, мөһим социаль роль уйный..

Шул ук вакытта Лаеш муниципаль районы авыл жирлекләре территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлек үсешенә әлеге этабында үзенә икътисадый потенциалын житәрлек дәрәжәдә гәмәлгә ашырмый һәм үсешнең макроикътисадый факторлары һәм жирле шартларның үзенчәлеге белән бәйле диспропорцияләре белән характерлана.

Халыкның үзмәшгульлеген үстерүнең төп факторлары түбәндәгеләр:

- районның территориаль хәле (Казан шәһәренә якынлыгы);
- үз эшен башлап жибәрү өчен кирәкле халыкның үз финанс чараларына кытлыгы;
- квалификацияле кадрлар житмәү, гәмәлдәге һәм потенциалы гражданнарның финанс, юридик һәм идарә итү аз белемле булуы.

Авыл халкының үзмәшгульлеген үстерү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү каралган:

- үз-үзен биләгән халыкның хокукый һәм икътисадый белемнәрен камилләштерү максатларында даими мәгълүмати һәм консультация ярдәме;
- кече һәм урта эшкуарлыкка финанс ярдәме механизмнарын камилләштерү (халыкны эш белән тәмин итү программасы).

2019 елда районның актив халкын үзмәшгульлеккә тарту эше актив алып барылды. Хәзер районда 601 үзмәшгульлек итүче теркәлгән.

Мәсәлән, Олы Кабаннан Артур Рухалев ICL компаниясе өчен микросхема жыю белән шөгыльләнгән, Комлы Ковалейда яшәүче Алсу Сөләйманова яшь әниләр өчен блог алып бара, Екатерина Чернышева веб-дизайнер һөнәрен үзләштергән, Татар Сараларыннан Ришат Мөбәрәкшин келәм белән шөгыльләнгән, Ринат Насыйров керамзит блоklar житештерә, ә Динар Галләмов Татарст Янада пилорама оештырды. Кече Елга авылында яшәүче Уразова Гөлназ, Гатауллина Рәдиф һәм Шәйхуллина Ләйсән ярымфабрикатлар, кондитер әйберләре һәм тортлар житештерәләр. Ә Олы Кабанда коллекция курчаклары һәм Яңа ел бизәкләре ясыйлар.

Шәхси эшқуарларны һәм үзмәшгульләрни дә кертеп, кече һәм урта эшқуарлык өлкәсендә эшләүчеләр саны буенча план күрсәткечләре

	2019 ел факт	2020 ел план	2021 ел план	2022 ел план	2023 ел план	2024 ел план
Кече һәм урта эшқуарлык өлкәсендә мәшгульләр саны, индивидуаль эшқуарларны һәм үз-үзләренә хезмәт итүче	5840	5980	6130	6290	6450	6520

гражданнарны да кертеп, кеше.						
шул исәптән үзмәшгульләр	601	601	601	601	601	601

3.3.5. Авыл хужалыгында кооперацияне үстерү

Авыл хужалыгы кулланучылар кооперациясен үстерү халыкның эшлекле активлыгын һәм мәшгульлеген арттыруның иң нәтижәле механизмнарыннан берсе булып тора. Әлеге механизм шулай ук авыл жирлегендә тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән авыл хужалыгы продукциясенең һәм азык-төлек базарларына керемлелеген арттырганда һәм авыл хужалыгы товар житештерүчеләренең, авылда хужалык итүнең кече формаларының керүен тәмин иткәндә төп күрсәткечләрнең берсе булып тора.

Әлеге юнәлешне үстерү алшартлары районның эчке потенциалы, авыл

хужалыгы товар житештерүчеләренен агросәнәгать комплексы өлкәсендәге киң спектры белән аңлатыла.

Районда хужалыкларның халык белән кооперациясен үстерү буенча планлы эш алып барыла. Уңай мисаллар бар инде - әйттик, 5 ел дәвамында, “Рамай” фермер хужалыгы район халкына бушлай үрдәк һәм терлек азыгы бирә, һәм, забойлы авырлыкка житкәч, хужалык халыктан үрдәкне кире сатып ала. Нәтижәдә, сезонда кайбер гаиләләр 300 дән 700 мең сумга кадәр табыш ала. Хәзер бу тәжрибә район территориясендә генә таралып калмый, шулай ук Татарстан Республикасының башка районнарында да кулланыла.

Быелның жәендә «Заготовитель» кооперативы төзелде, ул дару-техник чималны жыю һәм эшкәртү, чәй һәм экстрактлар житештерү белән шөгыйльләнә. Кооператив шулай ук үләннәрне һәм лектехчималны халыктан кабул итә.

«Егорьевские теплица» теплица хужалыгында уңай эш тәжрибәсе бар. Предприятие шулай ук яшел продукция жыю белән шөгыйльләнә, аны халык үстерә, аннары үз каналлары буенча "Жәй" бренды астында сата.

Районда шулай ук ит продукциясен эшкәртү белән шөгыйльләнүче «Каусар» кооперативы һәм «Авант» кооперативы эшли, ул хужалыклар өчен сервис хезмәтләре күрсәтә.

Ике кооператив да «Татарстан Республикасында авыл хужалыгы кулланучылар кооперациясен үстерү» программасы буенча һәрберсе 30 млн. сум күләмендә грант алды.

Күптән түгел «Лаеш РАЙПО» кулланучылар жәмгыяте торгызылды. Татпотребсоюз ярдәме белән жәмгыять ике автолавка сатып алган, ике модульле кибет төзелгән һәм хәзер «Лаеш РАЙПО» продукция күләмнәрен арттыру өчен производствоны масштаблы реконструкцияли, шулай ук фирма кибете төзелә. Жәмгыять базасында без районда азык-төлек кластерын үстерү өчен нигез күрәбез.

Лаеш муниципаль районы территориясендә төзелгән кооперативлар саны, берәмлек.

	2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
Төзелгән кооперативлар саны, бер.	5	7	8	9	9	10	10	10

3.3.6. Социаль юнөлөшлө коммерциячел булмаган оешмаларга ярдэм

Социаль юнөлөшлө коммерциячел булмаган оешмаларга ярдэм Лаеш муниципаль районындагы социаль юнөлөшлө коммерциячел булмаган оешмаларның нәтижәле эшчәнлеге өчен шартлар тудыруга һәм жирле үзидарә органнарының гражданныр жәмгыяте белән үзара хезмәттәшлеген үстерүгә муниципаль районның киң жәмәгәтчелек берләшмәләре белән диалог аша шартлар тудыруга юнәлтелгән..

СОНКО актив һәм халыкның белем өлөшөн берләштерә, гражданнырның мәнфәгәтләрен чагылдыручы булып хезмәт итә. СОНКО

шәһәр һәм район мәсьәләләрен хәл итүдә профессиональ рәвештә катнашырга, сыйфатлы социаль хезмәтләр күрсәтергә сәләтле. Алар халыкны социаль эһәмиятле мәсьәләләрне мөстәкыйль хәл итү өчен оештыра ала һәм эзер

Программа кысаларында СОНКОга ярдәм түбәндәге формаларда күрсәтелә:

мөлкәти форма;

-мәгълүмати һәм консультация ярдәме.

Эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмый торган СОНКОга мөлкәти ярдәм райonda торак булмаган биналарны озак вакытлы (офис урнаштыру өчен) яисә кыска вакытлы (аерым чаралар уздыру өчен) нигездә, шул исәптән түләүсез яисә ташламалы аренда түләве ставкасы буенча, Лаеш муниципаль районы Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре Палатасы белән килештерелгән, түләүсез яисә ташламалы аренда түләве ставкасы нигезендә гамәлгә ашырырга мөмкин. СОНКОга Социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмалар реестрына кертү мәсьәләләре буенча консультация ярдәме күрсәтелә, шулай ук СОНКО һәм жәмәгәтьчелек вәкилләре белән массакүләм мәгълүмат чараларында һәм Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында массакүләм мәгълүмат чараларында урнаштыру мәсьәләләре буенча консультация ярдәме дә күрсәтелә.

3.3.7. Социаль эшқуарлыкка ярдәм

Социаль эшмәкәрлеккә ярдәм итү Лаеш муниципаль районында социаль эшмәкәрлек субъектларының нәтижәле эшчәнлеген өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән.

Өлеге бүлек түбәндәге чараларны гамәлгә ашыруны үз эченә ала:

- Лаеш муниципаль районы территориясендә теркәлгән социаль эшмәкәрлек субъектларының эшчәнлегенә мониторинг ясау;
- социаль эшмәкәрлек субъектлары өчен семинарлар, тренингләр, мастер-класслар үткәрү;
- ярдәм күрсәтү мәсьәләләре буенча социаль эшмәкәрлек субъектлары өчен консультацияләр уздыру;
- социаль эшмәкәрлек субъектлары катнашында конкурслар үткәрү;
- социаль эшқуарлык турында масса күләм мәгълүмат чараларында мәгълүмат урнаштыруны тәэмин итү;
- ташламалы аренда ставкалары буенча социаль эшқуарлык субъектларына муниципаль мөлкәт арендага бирү;
- Лаеш муниципаль районының рәсми порталында «Социаль эшмәкәрләргә һәм СОНКОга ярдәм» вкладкаларын алып бару;
- социаль эшмәкәрлек субъектларына мәгълүмат таратуны гамәлгә ашыру;
- форумнарда, күргәзмәләрдә, конференцияләрдә, экскурсияләрдә, социаль эшмәкәрлек субъектларының түгәрәк өстәлләрендә катнашуга җәлеп итү.

Социаль эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген финанслау ел дәвамында Лаеш муниципаль районы бюджетын үтәү нәтижәсендә алынган акчалар исәбеннән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.3.8. Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мөлкәти ярдәм

Лаеш муниципаль районында башкарма комитет карары белән кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү мәсьәләләре буенча эшче төркем төзелде.

Мөлкәти ярдәм Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы милкендәге өченче затлар хокукларыннан ирекле (хужалык алып бару хокукыннан, оператив идарә хокукыннан тыш) муниципаль мөлкәтнең төзелгән исемлегеннән һәм шулай ук кече һәм урта эшқуарлык субъектларына билгеләнгән тәртиптә раслана торган МСП субъектларына

һәм оешмаларга МСП субъектларын яклау инфраструктурасын барлыкка китерүче оешмаларга мөлкәти ярдәм күрсәтү өчен бирелгән мөлкәти хокуклардан гамәлгә ашырыла.

"Лаеш муниципаль районы" МБ Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында" Федераль законның 18 статьясындагы 4 өлешендә каралган өченче затлар хокукларыннан ирекле муниципаль мөлкәт исемлеге								
№ п/п	Объектның адресы (урыны)	Күчәмсез милек объектның төре; күчәмле мөлкәт	Күчәмсез милек яки аның өлеше турында белешмәләр					
			Кадастр номеры		Күчәмсез милек объектның төп характеристикасы			Исәпкә алу объектның исеме
			Номер	Тип (кадастр, шартлы, искергән)	Тип (жир участкалары, биналар, биналар өчен майданнар; озынлыгы, күләме, майданы, яту тирәнлегенә һ.б. корылмалар өчен; озынлыгы, күләме, майданы, яту тирәнлегенә һ.б. проект документациясегә нигезендә төгәлләнмәгән төзелеш объектлары өчен)	Фактик эһәмият/проектлана торган эһәмият (төгәлләнмәгән төзелеш объектлары өчен)	Үлчәү бердәмлегенә (майдан өчен - кв. м; озынлык өчен - м; яту тирәнлегенә өчен - м; күләм өчен - куб. м)	
1	ТР, Лаеш муниципаль районы, Хәерби авылы, Мәктәп ур., 1 а йорт	күчәмсез мөлкәт	16:24:050601:10106	кадастр	майдан	638,2	кв.м.	Иске мәктәп бинасы
2	ТР, Лаеш муниципаль районы, 25 Октябрь ис. сов	күчәмсез мөлкәт	16:24:080101:659	кадастр	майдан	186,1	кв.м.	Мунча бинасы

	ис. бистәсе, Мәктәп ур., 17 й.							
3	ТР, Лаеш муниципаль районы, Кирби ав., Ленин ур., 2а й.	күчәмсез мөлкәт	юк	кадастр	мәйдан	28	кв.м	Торак булмаган остаханә бинасы
4	ТР, Лаеш муниципаль районы, Хәерби ав., Мәктәп ур., 1а й.	күчәмсез мөлкәт	юк	кадастр	мәйдан	38	кв.м.	Торак булмаган остаханә бинасы
5	ТР, Лаеш муниципаль районы, Октябрь бистәсе, Мәктәп ур., 4 й.	күчәмсез мөлкәт	16:24:080101:1 242	кадастр	мәйдан	180,6	кв.м.	Бина

Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү кече һәм урта эшкуарлык субъектларына һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын барлыкка китерүче оешмаларга ташламалы шартларда Лаеш муниципаль районы милкендәге муниципаль мөлкәтне биләүгә һәм (яисә) файдалануга тапшыру рәвешендә мөлкәти ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашырудан гыйбарәт.

4. Территориянең инвестицион жәлеп итүчәнлеген бәяләү, эшқуарлыкны үстерү юнәлешләре һәм конкрет чаралар исемлеге

Районның отышлы урнашуы (бүгенге көндә районда транспорт системасы булдырылды һәм тотрыклы эшли, ул районның социаль-иқътисадый үсешенә, халыкның конкурентлык сәләтен һәм тормыш сыйфатын күтәругә ярдәм итә, киң юнәлештә транспорт элементләрен гамәлгә ашыру максатыннан районның көньягында автомобиль юллары чөлтәрен үстерү перспективалары белән.

Районның транспорт каркасының нигезен федераль һәм төбәк әһәмиятендәге автомобиль юллары, тимер юллар линияләре, Идел һәм Кама суднолар йөри торган фарватерлар, торба үткәргечләр трассалары тәшкил итә.

Район территориясендә торба үткәргечләрнең, автомобиль юлларының төп транспорт коридорлары уза, районда халыкара әһәмияттәге аэропорт урнашкан. Әлеге объектлар ярдәмендә районның гамәлдәге транспорт системасы районара (республика эчендәге) һәм шулай ук республиканың Россия Федерациясенә башка регионнары һәм башка илләр белән тышкы элементләре гамәлгә ашырыла. Автомобиль юллары

челтәре муниципаль районның, Казан шәһәре һәм Татарстан Республикасының шәһәр яны зонасының тулаем Россия Федерациясе субъектлары белән бәйләнешен тәэмин итүче- Казан-Оренбург-автомобиль юлы белән -; районның төньягын һәм көньягын республика башкаласы белән тоташтыручы «Столбище-Атабай» автомобиль юлы белән һәм муниципальара эһәмияттәге «Столбище-Атабай» автомобиль юлы белән билгеләнә. Эре объектларның һәм административ үзәкнең районда төп юллар белән бәйле аерым ролен федераль юллар («Казан» аэропортына килү), региональ яисә муниципальара эһәмияттәге юллар («Лаеш шәһәренә якынлашу») юллары үти. «Шәле-Сорочьи Горы» тизйөрешле автомобиль юлы төзелеп килүче «Европа - Көнбатыш Кытай» халыкара транспорт маршрутының республика участогы составына керә, бу киләчәктә районда йөк һәм пассажирлар агымын арттыруга һәм районның республиканың, илнең һәм дөньяның күрше регионнары белән элемтәсен яхшыртуга ярдәм итәчәк.

Район территориясендә тимер юл транспорты «Казан - халыкара аэропорты «Казан» Горький тимер юлы участогы белән тәкъдим ителгән, аннан Усады авылы янында «Яратель «кошчылык фабрикасына керү юлы " сәнәгать эһәмиятендәге тимер юл тармагы жаваплы.

Шулай ук матур табигать, уңайлы климат безгә инвестицион-жәлеп итүчән икътисади муниципаль берәмлек статусын саклап калырга ярдәм итә. Моңа районда барлыкка килгән сәяси һәм социаль тотрыклылык, район житәкчелегенең инвесторлар өчен иң уңайлы законнар һәм салым климаты булдыру буенча актив эше, квалификацияле хезмәт ресурслары булу да ярдәм итә. Хәзерге вакытта Лаеш муниципаль районы-актив үсә торган муниципаль берәмлек. Бу икътисадның төрле тармаклары: сәнәгать, төзелеш, кече һәм урта бизнес, шулай ук халыкның тормыш дәрәжәсе арту тенденциясе күзәтелә.

Инвестицияләр житештерү базасын киңәйтәргә, инфраструктураны ныгытырга, яңа эш урыннары булдырырга ярдәм итәчәк.

Инвестицияләр – инженерлык коммуникацияләрен (суүткәргеч, газүткәргеч) киләчәктә яңарту, электр тапшыру линияләрен реконструкцияләү, торак һәм социаль – мәдәни-көнкүреш объектларын төзү, юлларны төзекләндерү, инфокоммуникацион технологияләрне, IT-технологияләрне алга таба үстерү, житештерүне үстерү дигән сүз.

Инвестицион эшчәнлекне тормышка ашыру өчен инфраструктура

Яңа һәм нәтижәле эшмәкәрлекне жәлеп итү өчен районга бизнесны

үстерү өчен шартлар тудырырга, инвестицион эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен инфраструктураны яхшыртырга кирәк. Бүгенге көндә районда жиде сәнэгать майданчыгы булдырылган һәм эшли:

1. «Ферекс-Лаеш» сәнэгать паркы (Лаеш шәһәре), майданы 3 га;
2. «Сокуры» сәнэгать майданчыгы (Сокуры авылы), майданы 24 га;
3. «Никольское» индустриаль паркы (Никольское авылы), майданы 8 га;
4. "Рождествено технопаркы» сәнэгать майданчыгы (Рождествено авылы), майданы 2 га;
5. "Столбище» сәнэгать майданчыгы (Столбище авылы), 8 га майдан;
6. "ТулпарАэро Групп» сәнэгать майданчыгы (Столбище авылы), майданы 3 га.

Ике сәнэгать майданчыгы да булдыру процессында.:

1. Державино «сәнэгать майданчыгы (Державино авылы), майданы 10 га;
2. «Хәерби» сәнэгать майданчыгы (Хәерби авылы), майданы 3,5 га;

Лаеш муниципаль районы территориясендә инвестицион эшчәнлекне жайга салучы норматив хокукый актлар:

1. Лаеш муниципаль районы Советының 2014 елның 14 ноябрәндәге 54/1 номерлы «Лаеш муниципаль районы территориясендә шәхси сәнэгать паркын төзү турында " карары;

2. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башлыгының 2014 елның 16 июнендәге 38-П номерлы «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Инвестиция советын төзү турында " гы карары;

3. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башлыгының 2014 елның 10 ноябрәндәге 61-ПГ номерлы «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Инвестиция советын төзү турында «район Башлыгының 2014 елның 16 июнендәге 38-ПГ номерлы карарының 2 нче кушымтасына үзгәрешләр кертү турында " гы карары

4. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң 2014 елның 20 июнендәге 1508 номерлы «2014-2015 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының социаль-икътисадый үсешә программасын раслау турында " гы карары;

5. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң 2014 елның 23 маеннан 1142 санлы «Татарстан

Республикасы Лаеш муниципаль районының Инвестиция декларациясе турында " карары.

Инвесторларга һәм эшмәкәрләргә күрсәтелә торган ярдәм механизмнары турында мәгълүмат:

«Жир салымы турында» Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Столбище авыл жирлегә советы карары белән жир салымы түләүдән азат ителә:

- инвестиция проектын гамәлгә ашыру чорына «Смарт Сити Казан» Халыкара инвестиция Технополисы резидентлары-инвесторлары (катнашучылары), ләкин жир кишәрлегенә милек хокукын рәсмиләштерү вакытыннан алып жиде елдан артык түгел;

- инвесторлар (катнашучылар) өчен «Смарт Сити Казан» Халыкара инвестиция Технополисы резидентлары-инвесторлары (катнашучылары) өчен бирелгән жир кишәрлекләрен арендаучы-салым түләүчеләр жир кишәрлеген арендау шартнамәсе төзелгән вакыттан алып жиде елдан да артык булмаган вакытка.

Шулай ук әлеге карар белән индустриаль парклар биләгән жир кишәрлекләренә карата 0,3 процент күләмдә жир салымы ставкасы билгеләнә.

«Жир салымы турында» карарына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту хакында» 2015 елның 5 мартындагы 124 номерлы Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Сокуры авыл жирлегә Советы карары белән 2019 елның 1 гыйнварына кадәр чорга сәнәгать парклары биләгән жир кишәрлекләренә карата жир салымы ставкасы 0,5% күләмдә билгеләнә.

Районда инвестиция эшчәнлегенә ярдәм итүнең гамәлдәге системасы кимчелекләрен бетерү өчен, беренче дәрәжәдәге гамәлгә ашыру таләп ителгән инвестиция процессларын оештыру-икътисадый тәмин итүне камилләштерүнең түбәндәге юнәлешләрен тәкъдим итәм:

- муниципаль мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү системасын камилләштерү.

Районның предприятиеләре һәм учреждениеләре, күчмәсез һәм хәрәкәтчән мөлкәте, жир ресурслары бар, һәм милекче бу милекне, табыш алу өчен дә, өстенлекле проектларны гамәлгә ашырганда муниципаль милектән файдалануның ташламалы шартлары бирү юлы белән инвестицияләр жәлеп итү бурычын хәл итү өчен дә, реаль активлар хисабына инвесторларга гарантияләр бирү юлы белән инвестиция эшчәнлегендә катнашуга жәлеп итү белән бик кызыксынырга тиеш.

- муниципаль-хосусый партнерлыкны үстерү.

МЧП механизмнарын кулланып, район территориясендә инфраструктур проектларны гамәлгә ашыру икътисадый үсешне, инвестицияләр жәлеп итүне, яңа эш урыннары булдыруны тәмин итә ала, дип саныбыз. Үсеш алган инфраструктура, үз чиратында, районның инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыра, бизнес-проектларны гамәлгә ашыру өчен нигез төзи һәм, шуның нәтижәсе буларак, халыкның һәм жирле бюджетның керемнәрен тотрыклы үстерә.

Лаеш муниципаль районы территориясендә гамәлгә ашырыла торган инвестиция проектлары

№	Проект исеме		Тармак	Инвестицияләрнең гомуми күләме, млрд. сум.
	Компания	Проект		
1	"Сокуры" идарәче компаниясе" ЖЧЖ	Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Сокуры» сәнәгать майданчыгын үстерү	Эшкәртү производство лары (Россия Сәнәгать һәм сәүдә министрлыгы)	0,36
2	ЖЧЖ "ИнПарк-Казань"	«Ин Парк-Казан» индустриаль	Эшкәртү производство	1,0

№	Проект исеме		Тармак	Инвестициял эрнең
	Компания	Проект		
		паркын төзү	лары (Россия Сәнәгать һәм сәүдә министрлығы)	
3	ЖЧЖ «ФабрикАрт»	Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Хәерби» сәнәгать мәйданчыгын булдыру	Эшкәртү производство лары (Россия Сәнәгать һәм сәүдә министрлығы)	0,2
4	ЖЧЖ "Ферекс-Лаишево"	Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Ферекс Лаеш» сәнәгать мәйданчыгын үстерү	Эшкәртү производство лары (Россия Сәнәгать һәм сәүдә министрлығы)	0,08
5	ЖЧЖ "Управляющая компания Индустриальный парк "Никольское»	Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Никольское» индустриаль паркын үстерү	Эшкәртү производство лары (Россия Сәнәгать һәм сәүдә министрлығы)	0,1
6	ЖЧЖ «ПолиМикс Казань»	Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Раштуа» сәнәгать мәйданчыгын үстерү	Эшкәртү производство лары (Россия Сәнәгать һәм сәүдә министрлығы)	0,2
7	ЖЧЖ «Управляющая компания «Тулпар Аэро Групп»	«Тулпар Аэрогрупп» сәнәгать мәйданчыгын үстерү	Эшкәртү производство лары (Россия Сәнәгать һәм сәүдә министрлығы)	0,3
8	ЯАЖ "Техстрой"	"Техстрой" ЯАЖ пластик торбалар житештерү заводы төзелеше	Эшкәртү производство лары (Россия Сәнәгать һәм сәүдә министрлығы)	0,4
9	АЖ «Казанский медико- инструментальный завод»	«Казан медицина инструментлары заводы» АЖ	Эшкәртү производство лары (Россия	0,12

№	Проект исеме		Тармак	Инвестициял эрнең
	Компания	Проект		
		базасында бер тапкыр кулланыла торган стериль медицина инструментлары житештерү комплексының өченче чиратын төзү («КМИЗ-2»).	Сәнәгать һәм сәүдә министрлығы))	
10	ЯАЖ "Здравмедтех-Поволжье"	Пациентны һәм медицина персоналын яклау өчен, бер тапкыр кулланыла торган махсус хирургия эшләнмәләре житештерү буенча житештерү комплексы төзү	Эшкәртү производство лары (Россия Сәнәгать һәм сәүдә министрлығы))	0,078
11	ЖЧЖ «Казань Экспо»	Kazan Expo Халыкара конгресс-күргәзмә үзәген төзү	Эшкәртү производство лары (Россия Сәнәгать һәм сәүдә министрлығы)	14,0
12	АЖ "Сельскохозяйственный парк "Сяосян-Волга"	Елына 300 мең тонна бөртекле культураларны тирәнтен эшкәртү буенча авыл хужалыгы паркын булдыру	Авыл хужалыгы (Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлығы)	15,0
13	ЖЧЖ «Биосфера-Фиш»	"Биосфера-Фиш" балык үрчетү комплексын булдыру	Авыл хужалыгы (Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлығы))	0,625
14	ЖЧЖ "Егорьевские теплицы"	сортировка-логистика үзәге булган «Лето» ЖЧЖ теплица комплексының икенче чиратын булдыру	Авыл хужалыгы (Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлығы)	0,4

5. Программаны ресурслар белән тәмин итү

Программаны финанслауның гомуми күләме - 2840,0 млн. сум, шул исәптән кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының үз һәм кабул ителгән акчалары исәбенә - 2410,0 млн. сум тәшкил итә.

(млн. сум)

Ел	Финанслауның күләме	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларының үз акчалары һәм заем акчалары
2020	680,0	450,0
2021	475,0	475,0
2022	550,0	550,0

2023	550,0	550,0
2024	585,0	385,0

Финанслау күләмнәре фараз характерында бара һәм тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып һәм кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм итүнең федераль һәм республика программаларында сәнәгать майданчыкларының идарәче компанияләренең (резидентларның) катнашуы белән еллык корректировка үтәргә тиеш.

6. Куркынычны бәяләү, аларны киметү чаралары

Программаны гамәлгә ашыру барышында максатларга һәм бурычларга ирешүнең нәтижәлелегенә йогынты ясый торган төп фактор булып финанс факторы тора.

Әлеге факторның барлыкка килүе ил һәм район икътисадының агымдагы торышына һәм жирле бюджет мөмкинлекләрен чикләүгә бәйле.

Чараларны тиешенчә башкаруга һәм Программаның максатына ирешүгә янауы тискәре факторларга кертергә мөмкин.:

- гамәлдәге законнарның тотрыксызлыгы һәм агымдагы икътисадый вәзгыять белән бәйле факторлар;
- базар конъюктурасы, товарларга һәм хезмәт күрсәтүләргә бәяләр һәм тарифлар тирбәлеше;

- мәғлүматның тулы булмавы һәм төгәл булмавы, шулай ук аны башкаручылар һәм программа чараларын башкаручылар тарафыннан тапшыруның үз вакытында бирелмәве • ;
- өстенлекле чимал секторлары шартларында икътисадның начар дифференциациясе.

7. Программаның планлаштырылган икътисади нәтижәләгә, программа белән идарә итү һәм тормышка ашыруны контрольдә тоту

Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

- эчке һәм тышкы базарларда кече һәм урта эшқуарлык субъектларының көндәшлеккә сәләтлелеген арттырырыга;
- булган интеллектуаль һәм инновацион потенциалны саклап калу һәм үстерергә;
- яңа эшләнмәләрне стимуллаштыру һәм яңа технологияләрне үзләштерүгә ярдәм итәргә;
- кече һәм урта эшқуарлык субъектларының мәғлүмати технологияләрне куллануны киңәйтәргә;

- эшмәкәрлек эшчәнлеге белән кызыксынуны арттыру хисабына халыкның эшлекле активлығын үстерергә;

- кече һәм урта эшкуарлыкка, шул исәптән социаль Эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын үстерергә;

- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының финанс һәм матди ресурсларга үтемлелеген тәмин итә торган механизмнарны камилләштерергә;

- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына, шул исәптән социаль, шулай ук социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга һәм халыкның башка төрле төркемнәренә (яшьләр, пенсионерларга, хатын-кызларга), Эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасы оешмалары тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең төрләрән һәм сыйфатын арттыру юлы белән, мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтүне камилләштерергә;

- дәүләт һәм муниципаль заказларны үтәүгә кече һәм урта эшкуарлык субъектларын жәлеп итү;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүне тоткарлаучы административ киртәләрне һәм киртәләрне бетерүгә юнәлдерелгән механизмнарны үстерү.

Программаны тормышка ашыру белән идарә итүне Лаеш муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад һәм эшкуарлык бүлеге башкара:

Программа чараларын тормышка ашыруны планлаштыруны, үзара бәйләнешне, координацияләүне һәм тикшереп торуну оештыра;

программа чаралары исемлеген, максатчан индикаторларны һәм программаның нәтижәлегенә күрсәткечләр, программа чаралары буенча чыгымнарны һәм аны башкаручыларны эзерләүне һәм төгәлләштерүне гамәлгә ашыра.

Программаны гамәлгә ашырганда, икътисад һәм эшкуарлык бүлеге чараларны башкаручылар белән хезмәттәшлек итә. Программа чараларын үтәүчеләр программа чараларын үз вакытында һәм сыйфатлы үтәү, аны тормышка ашыру өчен бүлеп бирелә торган финанс чараларыннан рациональ һәм максатчан файдалану өчен җаваплы.

8. Нәтижәләр һәм тәкъдимнәр (таблица кушымтада)

«2020-2024 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү» программасына кушылта

«2020-2024 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү» программасының максатлары, бурычлары, нәтижәләрен бәяләү индикаторлары һәм Программалар чаралары буенча финанслау

Төп чаралар аталышы	Башқаручылар	Төп чараларны башқару сроклары	Ахыргы нәтижәләрен бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның билгеләре				Финанслау чыганагы	Финанслау млн.сум.			
				2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел		2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел
<p>Максат исеме: кече һәм урта эшқуарлык субъектлары үсеше өчен уңай шартлар тәэмин итү, инновацион икътисад формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшқуарлык субъектларының санын арттыру һәм аларның конкурентлык сәләтен тәэмин итү, шулай ук аның районның социаль-икътисадый үсеше бурычларын хәл итүгә керткән өлешен арттыру</p>												
Лаеш муниципаль районы башкарма комитетының икътисад һәм эшқуарлык бүлеге	2020-2024	Кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр житештерә торган продукция (хезмәтләр) әйләнешенәң артуы процентларда (%)	7,3	8,8	9,4	10,8	-	-	-	-	-	
			2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел		2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	
			11,6	12,8	13,3	14,5		-	-	-	-	
	2020-2024	Тулаем территориаль продуктның гомуми күләмендә кече һәм урта эшқуарлык субъектлары продукциясе, эшләр, хезмәтләр өлеше	27,6	28,6	29,8	32,1	-	-	-	-	-	
			2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел		2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	
			33,0	33,8	34,3	35,0		-	-	-	-	
	2020-2024	Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшқуарлык субъектлары санының артуы процентларда (%)	4,6	6,0	6,5	7,0	-	-	-	-	-	
			2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел		2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	
			7,5	7,8	8,3	9,5		-	-	-	-	
	2020-2024	Еллар буенча барлык предприятиеләрнең уртача исемлек санында кече (микропредприятиеләрне дә кертеп) һәм урта предприятиеләрдә хезмәткәрләрнең (тышкы бергә эшләүчеләрдән башка) уртача исемлек саны өлеше	28,2	29,1	30,2	32,2	-	-	-	-	-	
			2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел		2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	
32,5			32,8	33,2	33,9	-		-	-	-		

		2020-2024	Кече һәм урта эшкуарлык өлкәсендә мәшгульләр саны, индивидуаль эшкуарларны һәм үз-үзләренә хезмәт итүче гражданны да кертеп, кеше.	4538	4752	5012	5137	-	-	-	-
				2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
				5267	5402	5542	5832	-	-	-	-
		2020-2024	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларыннан сатып алулар өлеше, %	29	28	65	65	-	-	-	-
				2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
				65	65	65	65	-	-	-	-
		2020-2024	Берләштерелгән бюджетка кече һәм урта эшкуарлык предприятиеләре эшчәнлегеннән керткән салымнар күләме, млн. сум.	99,3	102,9	105,0	108,1	-	-	-	-
				2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
				111,3	115,8	119,3	121,0	-	-	-	-

Мәсьәлә исеме: Сәнәгаттә кече һәм урта эшкуарлык субъектларының житештерүен технологик яктан яңадан коралландыруга һәм хезмәт житештерүчәнлеген арттыруга ярдәм итү, шулай ук авыл жирлегендә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру

Республика һәм федераль бюджетлар акчаларыннан күрсәтелә торган эшкуарлыкка ярдәм программалары буенча консультация ярдәме күрсәтү һәм мәгълүмат бирү (шул исәптән «Лизинг-Грант» программасы һәм эшкуарлыкка ярдәм итүнең башка программалары);	Лаеш муниципаль районы башкарма комитетының икътисад һәм эшкуарлык бүлеге	2020-2024	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультацияләр саны, бер.	50	70	80	95	-	-	-	-
				2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
				100	150	200	220	-	-	-	-
		Дәүләт ярдәмен алучылар саны, бер.	15	19	21	23	-	-	-	-	
			2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	
			28	32	42	50	-	-	-	-	
		Барлыкка килгән эш урыннары саны, бер.	30	35	40	45	-	-	-	-	
			2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	
			58	69	95	110	-	-	-	-	

Мәсьәлә исеме: Инновацион һәм конкуренциягә сәләтле продукция житештерү өчен кирәкле технологияләргә гамәлгә кертүгә ярдәм

Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары	Кече һәм урта	2020-2024	Дәүләт ярдәмен алучылар саны, бер.	2	2	2	3	Татарстан Республикасы	5,0*	10,0*	10,0*	15,0*
-------------------------------------	---------------	-----------	------------------------------------	---	---	---	---	------------------------	------	-------	-------	-------

инновациялар кертү һәм аларны технологик модернизацияләү	эшқуарлык субъектлары	2020-2024	Барлыкка килгән эш урыннары саны, бер.	2021	2022	2023	2024	сы бюджеты	2021	2022	2023	2024
				ел	ел	ел	ел		ел	ел	ел	ел
				3	3	3	3		10,0	10,0	10,0	10,0
		2020-2024	Барлыкка килгән эш урыннары саны, бер.	3	5	5	5					
				2021	2022	2023	2024					
				5	5	5	5					
Мәсьәлә исеме: Кече һәм урта эшқуарлыкка, шул исәптән социаль эшқуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм үстерү												
Сәнәгать майданчыкларын булдыру һәм үстерү	ОЭиП, идарәче компаниялар, сәнәгать майданчыклары резидентлары	2020-2024	Резидентлар саны, бер.	35	38	45	52	Федераль бюджет	100,0*	130,0*	150,0*	170,0*
				2021	2022	2023	2024					
				58	65	70	70		Татарстан Республикасы бюджеты	20,0*	35,0*	40,0*
		2020-2024	Барлыкка килгән эш урыннары саны, бер..	50	75	90	120					
		2021	2022	2023	2024							
						150	150	150	150	Резидентларның Үз акчалары	245,0	300,0
								2021	2022		2023	2024
									450,0	500,0	500,0	500,0
«Ин Парк-Казан» индустриаль паркын булдыру»	"Ин Парк-Казан" ЖЧЖ	2020-2024	Барлыкка килгән эш урыннары саны, бер..	-	-	100	200	Үз акчалары	100,0	120,0	160,0	100,0
				2021	2022	2023	2024					
				250	270	300	350		2021	2022	2023	2024
									25,0	50,0	50,0	30,0

«СМАРТ СИТИ Казан» халыкара инвестиция технополисын булдыру	«Татарстан Республикасы үсеше корпорациясе» ААЖ, халыкара инвестиция технополисы резидентлары	2020-2024	Барлыкка килгән эш урыннары саны, бер..	-	-	-	-	Федераль бюджет Татарстан Республикасы бюджеты Резидентларның үз акчалары	сумма билгеләнмәгән			
«Иннополис» махсус икътисадый зонасын булдыру	«Иннополис» МИЗ» ААЖ, «Иннополис» МИЗ резидентлары	2012-2027	Барлыкка килгән эш урыннары саны, бер..	-	-	-	-	Федераль бюджет Татарстан Республикасы бюджеты Резидентларның үз акчалары	сумма билгеләнмәгән			
КУЭка мөлкәти ярдәм күрсәтү	Район жирлекләре	2020-2024	Бирелгән объектлар саны, бер.	1	1	1	2	-	Финанслау каралмаган			
				2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел					
				3	3	4	4					
Мәсьәлә исеме: Эшқуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү												
Кече һәм урта эшқуарлык субъектлары, шул исәптән социаль эшмәкәрлек өчен белем бирү программалары буенча консультация хезмәтләре күрсәтү	ОЭиП	2020-2024	Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына күрсәтелгән консультацияләр саны, бер.	10	12	15	17	-	-	-	-	-
				2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел		2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
				140	160	200	230		-	-	-	-
Мәсьәлә исеме: кече һәм урта эшқуарлык субъектларына дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләрнең сыйфатын арттыру һәм кече һәм урта эшқуарлык субъектларын, шул исәптән социаль эшмәкәрлек субъектларын консультация белән тәмин итү												
Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү	ОЭиП	2020-2024	Үткәрелгән анкеталар саны,	-	1	1	1	-	-	-	-	-

проблемалары буенча анкета үткөрү һәм аларны хэл итү юллары			берәмлекләр	2021	2022	2023	2024		2021	2022	2023	2024
				ел	ел	ел	ел		ел	ел	ел	ел
				3	3	3	5		-	-	-	-
Кече һәм урта эшқуарлык субъектлары өчен, шул исәптән законнарны үзгәртүгә һәм үстерүгә бәйлә актуаль хокукий мәсьәләләр буенча, шулай ук эшқуарлыкка ярдәмнең гамәлдәге программалары буенча киңәшмәләр һәм семинарлар үткөрү	ОЭиП	2020-2024	Үткәрелгән семинарлар саны, берәмлекләр	4	4	6	8	-	-	-	-	-
				2021	2022	2023	2024		ел	ел	ел	ел
				10	10	10	10		-	-	-	-
Мәсьәлә исеме: Икътисади актив халыкны эшқуарлык эшчәнлегенә жәлеп итү												
яшьләр эшқуарлығы өлкәсенә жәлеп итү буенча яшьләр бергәлеге белән эшләү	ОЭиП	2020-2024	Үткәрелгән чаралар саны, бер.	4	4	6	8	-	-	-		-
				2021	2022	2023	2024		ел	ел	ел	ел
				10	10	10	10		-	-	-	-
Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мәгълүмати ярдәм күрсәтү кампаниясен оештыру һәм үз бизнесын булдыруны популярлаштыру	ОЭиП	2020-2024	Үткәрелгән чаралар саны, бер.	4	4	6	8	-				
				2021	2022	2023	2024		ел	ел	ел	ел
				10	10	10	10		-	-	-	-
Үзешчән халыкка, социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга һәм социаль эшқуарлыкка ярдәм итү буенча реклама-мәгълүмат хәбәрләре саны	ОЭиП	2020-2024	Үткәрелгән чаралар саны, бер.	20	20	23	25		-	-	-	-
				2021	2022	2023	2024		ел	ел	ел	ел
				30	30	33	35		-	-	-	-
Барлығы программа буенча:									470,0	595,0	680,0	680,0
									2021	2022	2023	2024
									ел	ел	ел	гол
									475,0	550,0	550,0	585,0
Шул исәптән:												
Кече һәм урта эшқуарлык субъектларының үз акчалары һәм заем акчалары									345,0	420,0	480,0	450,0
									2021	2022	2023	2024
									ел	ел	ел	ел
									475,0	550,0	550,0	385,0

*суммага кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм итүнең федераль һәм республика программаларында идарәче компанияләренн (резидентларның) сәнәгать майданчыкларының катнашуы нәтижәсендә төзәтмәләр кертергә тиеш